

תיאוריות ויישומים מאקרו כלכלה

פרק 9 - מונופסון

תוכן העניינים

1. כללי 1

מונופסון:

שאלות:

1) נתונה פירמה המייצרת ומוכרת את מוצר X בתנאי תחרות משוכללת ורוכשת כמונופסון את תשומה L. מכאן ש:

- א. על מנת למקסם רווחיו, המונופסון ישווה את ערך התפוקה השולית (התרומה של העובד האחרון להכנסות שלו) לשכר המשולם לעובד.
- ב. על מנת למקסם רווחיו, המונופסון ישווה את ערך התפוקה השולית (התרומה של העובד האחרון להכנסות שלו) להוצאה השולית להעסקת עובד נוסף.
- ג. ההוצאה השולית להעסקת עובד נוסף שווה לשכר המשולם לעובד.
- ד. ככל שעקומת ההיצע קשיחה יותר, המונופסון יעסיק יותר עובדים במחיר שוק נתון.

2) נתונה פירמה המייצרת ומוכרת את מוצר X בתנאי תחרות משוכללת ורוכשת כמונופסון את תשומה L. מכאן ש:

- א. אם תחול עלייה במחיר במוצר X, אז תחול עלייה בשכר העובדים ובכמות המועסקת ע"י המונופסון.
- ב. אם יחול שיפור טכנולוגי המגדיל את התפוקה השולית של כל עובד, אז תחול עלייה בשכר העובדים ובכמות המועסקת ע"י המונופסון.
- ג. אם תעלה דרישת העובדים לשכר גבוה יותר עבור כל כמות של עובדים, אז תחול עלייה בשכר העובדים ובכמות המועסקת ע"י המונופסון.

- i. רק טענה א' נכונה.
- ii. רק טענה ב' נכונה.
- iii. רק טענה ג' נכונה.
- iv. טענות א' וג' נכונות.
- v. טענות א' וב' נכונות.

(3) נתונה פירמה המייצרת ומוכרת את מוצר X בתנאי תחרות משוכללת ורוכשת כמונופסון את תשומה L . פונקציית הייצור של המונופסון היא: $X = 4L$. מחיר המוצר בשוק הוא 20 ₪. המונופסון רואה לפניו פונקציית היצע של התשומה: $P_L = L$. מכאן ש:

- א. כדאי למונופסון להעסיק 40 עובדים ולשלם לכל עובד שכר של 40 ₪.
- ב. אם מחיר יחידת תפוקת היה 30 ₪, המונופול היה מעסיק 60 עובדים ומייצר 240 יחידות.
- ג. התפוקה השולית של התשומה L פוחתת ולכן כדאי להעסיק מינימום עובדים.

- i. רק טענה א' נכונה.
- ii. רק טענה ב' נכונה.
- iii. רק טענה ג' נכונה.
- iv. טענות א' וג' נכונות.
- v. טענות א' וב' נכונות.

(4) נתונה פירמה המייצרת ומוכרת את מוצר X בתנאי תחרות משוכללת ורוכשת כמונופסון את תשומה A . פונקציית הייצור של המונופסון היא: $X = 190A - 2A^2$. מחיר המוצר בשוק הוא 2 ₪. המונופסון רואה לפניו עקומת היצע $S_L : W = 200 + A$. מכאן ש:

- א. כדאי למונופסון להעסיק 20 עובדים ולשלם לכל עובד שכר של 220 ₪.
- ב. כדאי למונופסון להעסיק 18 עובדים ולשלם לכל עובד שכר של 218 ₪.
- ג. אם פונקציית הייצור הייתה: $X = 90A$, התרומה של כל עובד הייתה קבועה, אך לא היה כדאי להעסיק אף עובד.

- i. רק טענה א' נכונה.
- ii. רק טענה ב' נכונה.
- iii. רק טענה ג' נכונה.
- iv. טענות ב' וג' נכונות.
- v. טענות א' וב' נכונות.

- 5) בשוק התשומה L המשמשת לייצור מוצר X קיימת תחרות משוכללת. אם יתאחדו כל היצרנים הרוכשים את תשומה L ויפעלו כמונופסון אז:
- מחיר התשומה L יעלה.
 - הכמות הנרכשת של תשומה L תעלה.
 - רווחי היצרנים הרוכשים את תשומה L יעלו והכמות המיוצרת על ידם של מוצר X תגדל.
- רק טענה א' נכונה.
 - רק טענה ב' נכונה.
 - רק טענה ג' נכונה.
 - כל הטענות אינן נכונות.
 - טענות א' וג' נכונות.

- 6) נתונה פירמה המייצרת ומוכרת את מוצר X בתנאי תחרות משוכללת ופועלת כמונופסון בשוק העבודה. הממשלה קובעת שכר מינימום גבוה מהשכר שקבע המונופסון על מנת להגדיל את התעסוקה מבלי ליצור אבטלה. הממשלה תשיג את מטרתה:
- בכל מקרה.
 - רק אם שכר המינימום נמוך או שווה לשכר השורר בתנאי תחרות משוכללת.
 - אם השכר שנקבע מעל לשכר השורר בתנאי תחרות משוכללת.
 - בשום מצב כי שכר מינימום גורם לאבטלה בכל מקרה.

תשובות סופיות:

(1) ב'	(2) v	(3) v	(4) iv	(5) iv
(6) ב'				